

LÉARSCÁIL DO CHUAIRTEOIRÍ

ulsteramericanfolkpark.org

DEÁN RÉIDH CHUN FEACHAINT AR SCÉAL ÉACHTACH EISIMIRCE NA NÉIREANNACH. TÁ CEITHRE CHUID I GCEIST LENÁR DTURAS.

Ná caill na buaicphointí is tábhachtaí dár gcuid, marcáilte leis an deilbhín seo.

Ionad Cuairteoirí

Seiceáil isteach le haghaidh do shliotán ama ag an Ionad Cuairteoirí agus faigh amach cad é a bheidh ag tarlú inniu thart timpeall na Páirce. Cuir tús le d'aistear agus aimsigh scéalta na dteaghlach agus na ndaoine a d'fhág Ulaidh ag súil le slí bheatha níos fearr a bheith acu. Féach thart ar ár amlíne inimirce agus ansin téigh amach. Tíocfaidh tú ar ais trínár Lárionad ag deireadh do chuairte - déan cinnte go mbreathnaíonn tú timpeall an tsiopa agus tacaigh le déantóirí áitiúla sula n-imíonn tú.

Cúige Uladh

1. Bothán Aon Seomra

Samhlaigh mar a bheadh tú ag iarraidh thú féin a choinneáil te ar oíche fhuar gheimhridh i mbothán aon seomra de chuid theaghlach Devine. Aistriodh an struchtúr beag seo, cloch ar chloch, ó Altaghoney i Sléibhte na Speiríní. Bheadh go leor daoine bochta nach raibh ina n-úinéirí talún ina gcónaí in áiteanna mar seo roimh Ghorta Mór 1845. Tógadh an teach seo sa chuid deiridh den 17ú haois. I dtosach báire, úsáideadh craicne ainmhithe agus toim chun an bealach isteach a bhlocáil - is níos déanaí a cuireadh na doirse agus fuinneoga isteach.

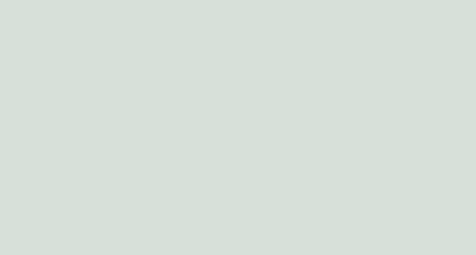
2. An Cheárta

Tar isteach i gceárta an ghabha seo ón 18ú haois - cuid fíorthábhachtach de shaol na tuaithe fadó. Rinne an gabha uirlisí don fheirm agus don teach cosúil le céachtaí agus gridillí. Tá umar uisce faoin tinteán chun a chuid uirlisí a fhuarú. Deirtear sa bhéaloideas gur féidir leis an uisce seo faithní a léigheas.

3. Teachín an Fhíodóra

Ba mhó ná díreach áit chónaithe go leor títhe - ba áiteanna gnó iad freisin. Sampla maith is ea teachín an fhíodóra. Is féidir leat an teaghlach ar fad a shamhlú anseo - páistí ag cioradh agus ag cardáil an lín, a máthair ag sníomh snáthíní lín chun snáth a dhéanamh, fear an tí ag an seol, ag fí an tsnátha chun éadach a dhéanamh.

4. Teach Tionóil Mhuinseo

Suigh ar bhíne sa mhacasamhail seo d'Eaglais Phreispitéireach Mhuinseo, atá lonnaithe ar chroisrae nach bhfuil ach cúpla míle ar shíúl. Tógadh é sa 17ú haois, agus is ansin a bhíodh Thomas Mellon ag déanamh adhartha is é óg. Rachadh sé ar aghaidh chun ceann de na bainc is cáiliúla i Meiriceá a bhunú. Is féidir leat an ministir a shamhlú is é ag tabhairt a sheanmóra ón phuilpid, a ghuth ard de bharr an fhuaimchláir os a chionn.

5. An Mansa

Is é an Mansa an áit a ndearna an ministir staidéar. Tá an mhacasamhail seo suite i gcúinne an chlóis, díreach cosúil leis an cheann a tógadh le teach le Teach an Chruinnithe i Muinseo. Tar isteach agus samhlaigh an ministir ina shuí ag a dheasc, a sheanmóir Domhnaigh á ullmhú aige. Bí cúramach agus tú ag dul trasna an bhóthair chun cuairt a thabhairt ar stadanna 6-9 (agus ar ais). Is mórbhealach poiblí é seo le trácht gasta.

6. Áitreabh Mellon

Rugadh Thomas Mellon sa teach feirme beag seo in 1813, agus tá an teach fós ar an láthair bhunaídh. In 1818, in aois a chúig bliana dó, chuaigh sé ar imirce lena thuismitheoirí chuig Pennsylvania. D'fhás sé suas go raibh sé ina dhíodóir is ina bhreitheamh, agus bhunaigh sé Banc Mellon, ar ceann de na bainc is mó i Meiriceá fós é. Foirgneamh beo is ea Áitreabh Mellon - tá lachain agus cearca sa gharraí agus arán sóide ar an ghrídeall - díreach mar a bhí sé sa 19ú haois.

7. Ionad Amhairc

Sula bhfágann tú Áitreabh Mellon, tabhair cuairt ar an ionad amhairc chun an tStruthail lúbach agus Sliabh Speirín a fheiceáil. (rochtain le céimeanna amháin).

8. Tírdhreach Fheirm Mellon

Féach amach thar thalamh Mellon - 23 acra mar ar fhás siad prátaí, líon agus coirce. Bheadh éanlaith chlóis agus cúpla bó ag iníor sna páirceanna sin. An mbeadh tusa in ann do shaol an fheirmeora thionóntaigh?

9. Teach Campbell

Téigh isteach i dteach bunaidh shinsir theaghlach Campbell as Droichead an Phlum, Contae Thír Eoghain. Ba é Hugh Campbell a thóg é sa bhliain 1786. Chuaigh beirt dá chlann mhac, Hugh agus Robert, ar imirce go Meiriceá timpeall 1818. Bhí Robert ina ghaisteoir cáiliúil, fear gnó rathúil, agus dlúthchra ag Uachtarán SAM, Ulysses S. Grant.

10. Teach Aifrin Thulaigh Álainn

Ionad adhartha do Chaitlicigh pharóiste Chill Iseal ab ea seo. Tógadh in 1768 é agus cuireadh síneadh leis sna 1830idí nuair a bhí Caitlicigh in ann a greideamh a chleachtadh go hoscaite arís. Atógadh é agus an cruth a bhí air sna 1830idí le saifhuinneoga simplí, ballaí aoldailte agus ceann tuí air. Samhlaigh cén chuma a bheadh air i mbarra a réime dó - lán le teaghlach ó na feirmeanna áitiúla Dé Domhnaigh.

11. Bruach Móna

Tá móin, gearrtha as portach móna cosúil leis an cheann seo, ina fhoirse thábhachtach bhreosla le fada an lá in Éirinn. Is minic a bhí saorchead ag na daoine ar an phortach mar acmhainn choitianta. Bíonn obair dhian agus dea-aimsir riachtanach chun an portach fiuch a thriomú go mbeidh sé ina mhóin, ach is ábhar maith le haghaidh tine é.

12. Teach Hughes

Is é seo an teach a bhí ag John Joseph Hughes agus é ina bhuachaill óg, gluaise go cúramach ó bhaile fearainn Dhoire na bhFead i gContae Mhuineacháin. Féach ar bhalla na hursaine agus tú ag dul isteach - bheadh seo ina chosaint don tinteán ar shéideáin isteach agus thabharfadh sé beagán príobháideachais don teaghlach. D'fhág John an teach seo le himeacht go Meiriceá in 1817, agus ar deireadh, tháinig sé chun bheith ina ardeaspag Caitliceach ar Nua-Eabhrac agus thóg sé Ardeaglais Naomh Pádraig ar an 5ú hAcaill.

13. Teach Scoile

Aistriodh an Scoil Náisiúnta aon seomra seo ó bhaile fearainn Bhaile an Chaisleáin in aice leis seo. Tógadh é in 1845 de réir cosúlachta, cé go nochtar sna taifid go raibh scoil ar an láthair ó na 1790idí. Ba luachmhar an t-oideachas do theaghlach na naoú haoise déag ach oiread linn féin - b'fhéidir gur luachmhaire fiú dóibh-sean é. Is minic a chuaigh páiste na tuaithe, a bheadh ag obair ar an fheirm murach seo b'fhéidir, chun na scoile de shíúl na gcos gan bhróga chun an léamh, scríobh agus uimhríocht shimplí a fhoghlaim. Ar lá a hoscaite, bhí 70 dalta ag freastal go laethúil ar Scoil Bhaile an Chaisleáin.

An Turas

14 - 22. Sráid Uladh

Ullmhaigh tú féin chun slán a fhágáil ag radhairc agus fuaimneanna aitheanta Uladh agus tú ag breathnú thart ar shráid seo na gCloch dhúirlinge, is éadaí bhunaídh shiopaí na 19ú haoise ar gach taobh. Ina measc tá Oifig an Phoist a bhí, in éineacht lena bosca litreacha Victoiriach, ina sheasamh i mbaile Mhuinseo tráth. Is iomaí siopa beag cosúil leis a bhí ann sa chuid deiridh den 18ú haois - rinneadh gnó thíos staighre agus an teaghlach ina gcónaí tuas staighre. Féach thart ar na seilfeanna sa Siopa Poitigéara de chuid Hill, nó ar an réimse iontach sna Printéirí de chuid Blair. Ceannaigh do sholáthairt ar fad sa Ghrosáire i Tábhairne de chuid Reilly agus faigh trealamh duit féin ag siopa an diallaiteora nó ag monarcha na rópaí. Ba mhaith an gnó iad na heisimirceoirí níos saibhre do na siopaí cois cé agus iad ag ullmhú dá dturas trasna an Atlantaigh.

23. Gailearaí na Long agus na Cé

Bailigh do thicéad agus téigh ar bord an Brig Union - macasamhail de long seoil na n-eisimirceoirí a d'iompar bailitheaghlach Mellon chuig Baltimore in 1816. Gheobhaidh tú blas ar na daláí a d'fhulaing imirceoirí i rith an turais a mhair dhá sheachtain déag. Bhí oifig an cheannaí in aice leis an duga ar Shráid Great George i mBéal Feirste, agus tá an teach lóistín ann ón 18ú haois agus dídean á thabhairt ann tráth d'eisimirceoirí ar Shráid an Droichid i nDoire.

24. Caladh Teachta

Siúil ar an ché, áit ar thóg na daoine nuathagtha a gcéad chéimeanna i Meiriceá. Bheadh daoine ann le bualadh le cuid acu, daoine a shíl siad nach bhfeicfidís go deo arís - iad ag béiceadh le haitheantas thar na sluaithe agus thar challán na cathrach. Chuir daoine eile chun bóthair leo féin - ag imeacht leo sa slua agus ar fud na mór-roinne.

25 - 29. Sráid Mheiriceá

Sráid díreach cosúil leis seo a bhí roimh na mílte eisimirceoirí is iad ag teacht isteach i gcathracha mar Baltimore, Philadelphia, Nua-Eabhrac nó Bostún. Féach thart ar stóras ginearálta ina bhfuil an taobh istigh díreach mar a bheadh ó thús i dTuaisceart Virginia, is féach ar thaispeántas faoi ghabha stáin, ar cheardlann rothadóra agus ar mhacasamhail an chéad Bhainc de chuid Mellon.

Meiriceá

30. Teach Cloiche Samuel Fulton

Cosúil le gach ceann de na foirgnimh a fheicfidh tú ón phointe seo tógadh teach Samuel Fulton ar thalamh a tógadh ag pointe éigin ó Phobail dhúchasacha. Nuair a shroich Samuel Lancaster County, Pennsylvania ó Dhún na nGall in 1724, bhí na Conestogas, pobal de bhundúchasaih, fós ina gcónaí agus ag trádáil in aice láimhe. Chuir na coilínigh a gcuid tailte faoi chois agus sa bhliain 1763, rinne na Paxton Boys, drong a raibh cúlra eisimirceach Uladh den chuid is mó acu, sléacht orthu mar dhíoltas ar ruathair neamhghaolmhara ar an teorainn.

31. Cábán Adhmaid

Cad é mar a dhéanfaí teach duit féin mura mbeadh agat ach na hábhair seo le húsáid? Is cosúil an cábán admhaid beag seo ina bhfuil dhá sheomra le go leor de na cinn a thóg na luath-eisimirceoirí sin amhail Thomas Mellon óg agus a theaghlach. Bhí go leor de na daoine a tháinig chun na tíre ina gcónaí sna cineálacha áitreabh seo ar feadh i bhfad, saol simplí acu is iad ag sábháil go cúramach go dtí go bhfeadfaidís títhe níos fairsinge is níos buaine a thógáil.

32. Scioból Adhmaid Pennsylvania

Beir ar do chéile agus déan dosey-doe! Bhí ainmhithe, bia d'ainmhithe agus barra san fhoirgneamh ilfheidhme seo ó fheirm ar an imeallchríoch. D'fhág an limistéar mór lánach go raibh vaigíní in ann tiontú thart go héasca agus go bhfeadfaí é a úsáid mar urlár damhsa i rith bainseacha agus tionól.

33 - 35. Cróite Feirme

Cad é mar a choinneofaí bia gan chuisneoirí? Sa gharraí in aice leis an scioból, gheobhaidh tú bailiúchán de chróite feirme lena léirithe mar a réitigh na lonnaitheoirí a gcuid dúshlán maidir le bia a stóráil. Úsáideadh teach an deataithe chun iasc agus feoil a leasú - a bhfuarthas cuid de tar éis seilge. Ladrús a bhí i dteach an fhuaráin, a bhíodh á fhuarú ag an bhfuaran nádúrtha ar tógadh an teach os a chionn. Stóras beag le haghaidh gráin bhui ab ea stóras an arbhair.

36. Teach Adhmaid Feirme Pennsylvania

Macasamhail an tí a thóg Thomas Mellon agus a theaghlach ceithre bliana tar éis dóibh teacht go Pennsylvania is ea é seo. Is féidir leat a fheiceáil go raibh ag éirí go maith leo - tá sé níos mó agus tá gairis níos fearr ann ná mar a bhí sa chéad chábán admhaid a bhí acu. Tá an teach feirme bunaidh fós ann i mbaile Export, Pennsylvania.

37. An Luibhghort

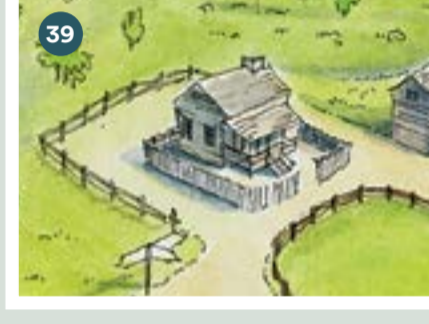
Bhí aithne ag Daoine Dúchasacha ar go leor luibheanna leighis sa ghairdín seo agus roinneadh an t-eolas seo leis na lonnaitheoirí, mar shampla na luibheanna Black Cohosh agus Birth Root.

38. Teach Fuaráin Cunningham

Bhí nuálaíocht, dianobair agus neamhthuilleamaíocht riachtanach chun maireachtáil i Meiriceá - tréithe atá le feiceáil sa teach fuaráin umhail seo. Tógadh thar fhuaráin nádúrtha é, agus a chuid uiscí fionnura agus cabhrú chun feoil, glasraí agus deirí a choinneáil úr. Tá na lomáin admhaid gearrtha go n-oifidh siad go dlúth le chéile, agus tá meascán de chré, tuí, clocha agus fionnadh ainmnithe brúite isteach sna bearnaí. Samhlaigh nach mbeadh agat ach do chuid acmhainní féin, mar a bhí ag teaghlach Cunningham nuair a thóg siad seo, agus iomaí foirgneamh eile, ar a n-áitreabh feirme i bPeinnsiolváinia.

39. Teach Adhmaid Iarthar Pennsylvania

Ní obair chrua amháin a bhí i gceist leis an saol faoin tuath i Meiriceá. Samhlaigh tráthnóna fada samhraidh á gcaitheamh agat ar phóirse tosaigh theach admhaid Uriah Hupp - gné choitianta a bhain le títhe na 19ú haoise. Bhí an sampla dea-chaomhnaithe seo ar fheirm i gContae Greene, Pennsylvania, i dtosach báire.

40. Iarthar Virginia Teach McCallister

Thóg Richard McCallister, duine de shliocht na n-imirceach as Cúige Uladh, an teach seo taobh le Sruthán Tyler in Iarthar Virginia. Réigiún scológa nó feirmeoirí ab ea seo, ar chosúil gur éirigh go maith leo, in ainneoin a gcuid gabhálas a bheith beag. Léirithear i nDaonáireamh 1860 go raibh léamh is scríobh ag Richard agus go raibh luach \$1,200 de mhaoin agus d'earraí pearsanta aige - thart faoi \$36,545 i gcumhacht ceannaigh an lae inniu. Ní raibh sin ródhona mar thoradh ar a chuid saothair.

41. Teach Plandála Tennessee Rogan

Léirithear saibhreas Francis Rogan sa teach brící dearga seo. Bhí Rogan saibhir, áfach, mar gheall ar obair daoine a bhí faoi dhaoirse. D'oibrigh glúnta d'Aifricigh chun glantóireacht a dhéanamh agus chun aire a thabhairt do leanaí sna seomraí seo. D'fhás daoine eile cruithneacht, tobac, prátaí míse agus arbhar sa talamh ina raibh sé tráth. Léiríonn taifid go raibh Rogan ag saothrú ar a laghad 71 duine faoi dhaoirse i 1860, rud a fhágann go bhfuil sé ar cheann de na slabraí is bisiúla i stát Tennessee ag an am.

DAONPHÁIRC ULADH-MHEIRICEÁ

‘Tabhair faoi thuras thar na céadta bliain agus thar an Aigéan Atlantach ollmhór agus tú ag athchruthú scéal eisirce na hÉireann. Tá ceithre chuid ann den turas seo siar in am – Ionad na gCuariteoirí, Cúige Uladh, an Turas agus Meiriceá.

Ná caill na buaicpointí is tábhachtaí dár gcuid, marcáilte leis an deilbhín seo. ✦

BAIN SULT AS DO CHUAIRT

- Bain úsáid as an bhealach molta. Má fheiceann tú cuairteoirí eile taobh istigh de cheann dár bhfoirgnimh níos lú sa Pháirc, fan go dtiocfaidh siad amach nó tar ar ais níos moille chun an leas is fearr a bhaint as do chuairt.
- Tá na foirgnimh agus a bhfuil iontu sobhrise agus oibrímid go dian chun aire a thabhairt dóibh do gach duine. Ná leag lámh ar aon cheann de na rudaí.
- Cosc ar bhia ná deoch taobh istigh de na foirgnimh. Bain úsáid as na háiteanna picnice atá curtha ar fáil.
- Is féidir leis an talamh a bheith garbh nó lábach faoi chois. Caith coisbheart oiriúnach, le do thoil.
- Madraí cuidithe amháin, le do thoil. Tá ainmhithe feirme ar an láthair.
- Ná caitear tobac agus cosc ar vápáil taobh istigh den Pháirc.
- Coinnigh na páistí faoi mhaoirseacht i gcónaí.

Ionad Cuairteoirí

- A Caifé
- B Siopa Bronntanais
- C Gailearaí Taispeántais
- D Taispeántas na nEisirceach
- E Ionad Mellon um Staidéar na hImlirce

Cúige Uladh

- 1 Bothán Aon Seomra
- 2 An Cheárta
- 3 Teachín an Fhiodóra
- 4 Teach an Tionóil
- 5 An Mansa (bí cúramach agus tú ag dul trasna an bhóthair poiblí)
- ✦ 6 Áitreabh Mellon
- 7 Ionad Amhairc
- 8 Tírdhreach Fheirm Mellon
- ✦ 9 Teach Campbell
- 10 Teach Aifrínn Thulaigh Álainn
- 11 Bruach Móna
- ✦ 12 Teach Hughes
- 13 Teach Scoile

An Turas

- 14 Oifig an Phoist Mhuinseo
- 15 Printéir R.J. Blair
- 16 Diallaiteoir J. McMaster
- ✦ 17 Tábhairneoir & Grósaeir J. Reilly
- 18 Geallbhróicéir J. Devlin
- 19 Déantóir Rópaí D. Reynolds
- ✦ 20 Poitigéir Hill
- ✦ 21 Éadaitheoirí W. Murray
- 22 W.G. O'Doherty
- ✦ 23 Gailearaí na Long & na Cé
- 24 Caladh Teachta
- 25 Gabha Stáin E. Pattison
- ✦ 26 Stóras Ginearálta
- 27 Ollshiopa na nGrianghráf
- 28 Banc Mellon
- 29 Teach an Rothadóra

Meiriceá

- ✦ 30 Teach Cloiche Samuel Fulton
- 31 An Cábán Adhmaid
- 32 Scioból Adhmaid Pennsylvania
- 33 Stóras Arbhair
- 34 Teach an Deaitithe
- 35 Teach an Fhuaráin
- ✦ 36 Teach Adhmaid Feirme Pennsylvania
- 37 An Luibhghort
- 38 Teach Fuaráin Cunningham
- ✦ 39 Teach Adhmaid Iarthar Pennsylvania
- 40 Teach McCallister Iarthar Virginia
- ✦ 41 Teach Plandála Rogan Tennessee

